

Mednarodna poslanica ob tretjem svetovnem gledališkem dnevu

Pred nekaj dnevi so v gledališčih pred predstavami prebrali poslanico ob svetovnem gledališkem dnevu. Naše gledališča ta dan ni imelo predstave, prebrana pa je bila ta poslanica v tiskovni zvezi v Slovenskem klubu, preden so člani gledališča predstavili občinstvu J.P. Sartre in prikazali odlomek iz njegove drame "Misanthrop", kateri premiera bo danes zvečer v Auditoriju. Objavljamo to poslanico, da se z njo seznanijo čimveč ljudi.

UVOD

Ta trenutek v nad sto državah praznujemo tretji svetovni dan gledališča. Od skrajnih robov Azije do severa Evrope, od vzhodnih bregov Afrike do zahodnega brega Amerike, in tudi tukaj, pri nas. Gledališče porablja tvoj nekaj minut ne samo za to, da bi potrdilo, da živi, temveč tudi manifestira svojo voljo, da hoče živeti v svojem času in za svoj čas. Res, vsak trenutek bi radi znova poklicali v spomin, kako zelo je gledališče eden od najpomembnejših elementov sodobnega življenja. Leta 1962 je rekel Jean Cocteau:

„Veliko nesporazumov se rodi zaradi oddaljenosti duhov in jezikovnih razlik, močni gledališki mehanizmi pa jih poskušajo odpraviti.“

Zaradi svetovnega dneva gledališča se bodo v različnih delih sveta odvijale bogate in raznolike predstave, ki bodo sodelovali za vzvišeno idejo miru.

Ob drugem svetovnem dnevu gledališča je Arthur Miller z glasom Jeana Vilarja posebej poudaril:

„Nemam dvoma, da nam danes, ko je svet videti politično zares dokončno razcepjen, umetnost, še posebej pa gledališče, pomeni jasno dokazanje, da je njegovo globlje bistvo univerzalno.“

Ob tretjem svetovnem dnevu gledališča se obračata na vas sir Laurence Olivier in Jean Louis Barrault.

Sir Laurence Olivier
in Jean Louis Barrault:
POSLANICA MEDNARODNEGA
INSTITUTA ZA GLEDALIŠČE
OB TRETIJEM SVETOVNEM
DNEVU GLEDALIŠČA

Sir Laurence Olivier: Meni in prijatelju Jeanu Louisu Barraultu je bila izkazana velika čast s povabilom, naj spregovoriva nekaj besed ob svetovnem dnevu gledališča. Jaz sam bi v zvezi s tem rad spregovoril najprej nekaj besed o našem novem Narodnem gledališču. Sebe imam, po dobrem stoletju bojev, smo v Angliji nazadnje le dobili Narodno gledališče in meni je zaupana čast, da ga vodim. Prva stvar, o kateri smo se s tovariši zdelali, je to, da mora biti po našem ne samo narodno, temveč tudi mednarodno gledališče; zato mislimo sestavljati repertoar tako, da bodo v njem v enaki meri zastopana angleška in tuja dramska dela.

Jean Louis Barrault: Dagi Laurence Olivier, vsi, ki nam je gledališče kultura pri srcu, so vsem svetu veselimo tega človeka in vam pošiljamo svoje najboljše želje.

V trenutku, ko se posemizni deli človeštva v imenu človečnosti zbirajo, se navdušenjem tudi ugotovljamo, da se posamezne gledališke zavesti ravno tako stajajo v eno samo skupno zavest o funkciji gledališča.

Sir Laurence Olivier: Med vsemi odskrim umetnostmi je gledališče najtežje mednarodno. Balet in glasba lahko prestopata meje in se jih tako rekoč niti ne zavedata; gledališče pa

je lahko še tako paša za oči, vendar sloni na besedah in velik med njimi je ponosnih, samosvojih in nepravilnih. Zato moramo pozdravljati uspehe Mednarodnega inštituta za gledališče in občudovati njegove napore, katerih zanosne sanje so zajete v izrazu, ki je sam po sebi paradoks — „Svetovno gledališče“.

Jean Louis Barrault: Dragi Olivier, priznam, da se meni ta paradoks ne zdi tako nemogoč. Če bi hotel to dokazati, bi mi zadostovalo, da na potovanju po deželah, ki jim pravimo „tute“, pregledamo, kako upoštevajo v njih gledališče kot mednarodno lastnino. Naj bo že pri klasičnih, kakor so Sofokles, Shakespeare, Molière, ali pri komedijah delarte, povsod so avtorji, igralci ali režiserji samo odposlanci enotne dobrine, ki je last vsakega sveta. To izvirja od tod, ker v gledališču nekako ni meje med gibom in besedo, med vidom in sluhom. Naša umetnost je predvsem magnetični fenomen. Ne deluje samo na oko in uho, temveč tudi na vsa druga čutila. V gledališču oko gleda, srce pa vidi in sprejema in šele potem možgani razumejo. Ta umetnost je pesniška, ker je zmeraj čustvena. Ko posamezne gledališke oblike prehajajo čez meje, doživlja sicer ideja, kajle v besedi, trenutne mrke, kljub temu pa ohrani beseda sama, ta razumljivi izraz, vso svojo glasovno in magično moč. Čutna moč Brechta, Claudela, gledališča Dalnega vzhoda ali Shakespeara se križa nad besedami in sega v srce vsem ljudem.

Sir Laurence Olivier: Srečni smo, da je postal Shakespeare last vsakega sveta; da se siluicijo namo naj kot na zakonikah prednika vsakega novega gibanja v gledališču. (Pred kratkim so „Kralja Leara“ razglasili za predhodnika Samuela Becketta.)

Srečni smo tudi, da so Shakespeara pozdravili zastopniki vseh narodov in vseh vrst človeka svojih in da ga se nikoli, če upoštevamo njegovo celotno delo, nihče ni razglasil za nepoboljšljivega reaktorja. Človek, ki je napisal „Henrika Petega“, je napisal tudi „Troila in Kresida“; napisal je „Romea in Julija“, pa tudi „Milo za draga“. V štiristo letih je naš Shakespeare postal tudi vaš; sprejeli ste ga za svojega. Z gledališčnega stališča — še posebej pa seveda ob njegovi štiristoletnici — je postal Shakespeare naš najpomembnejši izjavi predmet; in sicer tak predmet, ki nas najmanj stane, pa nam prinaša največ pomena.

Jean Louis Barrault: Če res ni mogoče, kakor je dobro spomnil sir Laurence Olivier, politično določiti Shakespeara v njihovi poziciji, kaj samo zato ni mogoče, ker je znal kot pravi gledališki človek že celo v političnih snoveh ostati priča svojega časa. Končni cilj gledališča je pravica. Na odru se morile in njihove žrtve, napad in obramba spoprijateljstvo v ritmični strasti. Vsi gledalci so politični, močno in zavestno želeli življenje pa vodi vsesplošno obračun in utira pot pametne, razumevanja in zdravlju. Telesna moč gledališča je v tem, da odpravlja vse, kar ljudje razdvaja: rasne razlike, verska ali politična prepričanja, razlike v jeziku, in da, v nasprotju s tem, poudarja vse, kar je ljudem skupnega: smeh in solze, veselje in bolečino, srečo in strah, skratka vse, kar prihaja iz srca. Gledališče odkriva skupno srce vseh ljudi, zato je najbolj učinkovito orodje za doseg miru.

Vedno jasneje polarizacije sil v KP Indiji na struju, ki je zavzemala gledalce, da mora partija gledati predvsem na interese indijskega ljudstva, in na dogmatiko, ki se je eksponirala kot zagovornik koncepcij in interesov kitajskega vodstva.

Vedno v partiji, zbrana okoli bivšega predsednika Goša in sedanjega predsednika Dangeja, je obsodila kitajsko akcijo, podprla Nehrujevo vlado in se izrekla za aktivno vlogo na strani demokratičnih in progresivnih sil pri sporih v komunističnem delu delavskega gibanja. Komunistična partija Indije je v tem smislu z uradnimi lastniki in velikimi političnimi akcijami, ki imajo izrazito podporni politiki, mišljeno, da se izkazuje in kot enota izmed njenih izjavov, sporazumov o prepovedi jedrskih poskusov. Obsodila je gledališka kitajskega vodstva o problemih vojne in miru, o boju narodnosvobodilnih gibanj v sedanjem zgodovinskem obdobju, o Stalinu, o XX. in XXII. kongresu KP SZ in sploh o vseh bistvenih teoretičnih in praktičnih vprašanjih boja za socializem.

Dogmatiki v vodstvu KP Indije po po drugi strani napadajo tako politično smer. Vtrajajo so pri tem, da mora enotnost partije slojneti na skupni enoti notranjih in dijskih problemov in da se partija

Zaradi stiske zdravnikov (čeprav so jih mobilizirali) je stanje v belgijskih bolnišnicah zelo resno. Zasedene so vse postelje v civilnih in vojaških bolnišnicah. Zdravniške osebe in bolničarji morajo prebiti kar pod šotori, ki jih je vojska postavila na dvoriščih.

NAPOVEDI MINISTRA CORONE

Številni vladni ukrepi za izboljšave v turizmu

Hitrejša formalnosti na meji, daljši urniki v muzejih, več snage na plažah
Poenostavljeni računi v restavracijah - Praganjanje nadlegovalcev žensk

Minister za turizem Corona je imel tiskovno konferenco, na kateri je razložil načrt, ki ga je napravilo njegovo ministrstvo v sodelovanju z oddelki drugih ministrstev, da bi bil kar največji odtok turistov v Italijo. Računati je, da bo letošnji dotok tujih turistov večji kot prejšnja leta. Glavne točke, o katerih je bilo govora, so:

Hitri pregledi na carini. Izdana so bila točna navodila carinskim uradnikom na cestah in letališčih, na letališčih in na pomorskih postajah. Treba je kar največji olajšati prehod turistov. Junija bodo tudi odprli prehod Ponte San Ludovico, da bodo s tem razbremenili prehod Ponte San Luigi, ki je postal že pravi strah za francoske avtomobiliste, ki so namenjeni v Italijo, kot je dejal minister Corona.

Hitri pregledi na carini. Izdana so bila točna navodila carinskim uradnikom na cestah in letališčih, na letališčih in na pomorskih postajah. Treba je kar največji olajšati prehod turistov. Junija bodo tudi odprli prehod Ponte San Ludovico, da bodo s tem razbremenili prehod Ponte San Luigi, ki je postal že pravi strah za francoske avtomobiliste, ki so namenjeni v Italijo, kot je dejal minister Corona.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Politični pregledi. Prefekt Vicari, šef policije, je že dal navodila, naj bodo opravki v turizmu kar najmanj birokratski. Nadalje bo ne navedlo mnogih poveljstev občinske policije, ki so največja prijaznost do tujih turistov.

Neizprosna akcija proti pocestnim nadlegovalcem žensk (appuntamenti). Čeprav nekateri turisti sanjajo o italijanskem letu, policija zelo strogo pazi na pocestne nadlegovalce in pa na erozijske pocestnike in pa na erozijske pocestnike, ki z motorji in avtomobili motijo javni mir.

Turistična prehrana bo po stalni ceni, v kateri bo za vračunanje potovanja, postrežnina in davki. Lokali, v katerih bo vse vračunano (tutto compreso), bodo posebej označeni.

Tudi na zvezu hotelirjev je bilo naslovljeno priporočilo, naj tudi v hotelih uvedejo vse vračunane cene. Vsekakor pa je bila poudarjena dolžnost, da se zelo opazno razbremenijo ceniki, v katerih je vračunana postrežnina in davki, tako da za klijente ne bo neprijetnih presenečenj, kadar dobe račune.

Prekinitev avtomobilskega prometa v zgodovinskih središčih nekaterih mest. V Spoleto bodo za festival dveh svetov in sploh za vse sezono letos določili posebno spodročje tišine, ki bo ohranilo sugestijo srednjeveškega mesta. Primeru Spoleto bodo sledila druga zgodovinska mesta ter letovišča in zdravilišča, verjetno najprej Gubbio in Firenze. Povsod bo poostren boj proti hrupu.

V odgovor na vprašanja nekatere časnikarje je minister povedal, da je dotok tujih turistov v mesecih januar-februar letošnjega leta narasel za 22,2 odst. v primeri z lanskim letom. Nadalje je minister povedal, da bodo po sklepu vlade letos porabili za turizem 8 milijard lir.

PRVI UKREPI

CESENATICO (Forlì), 17. — Dr. Bernucci, kvartor v Forliju, je v Cesenaticu predsedoval sestanku, ki so se ga udeležili predstavniki turističnih ustanov, odborov za turizem, predsednik združenja hotelirjev in nekateri drugi predstavniki kitajskega turizma. Sprejeli so nekatere ukrepe v zvezi z borbo proti ropotju v turističnih krajih pokrajino.

Da bi se omogočili letoviščarjem mir, so bili sprejeti naslednji ukrepi: plesniki na prostem bodo morali biti ograjeni s posebno protiklastično ograjo, zvočniki pa bodo morali biti postavljeni ob samem plesišču in se bodo po 23. uri lahko uporabljali samo v namenjenu obsegu. Po 24. uri bo prepovedana sleherni uporaba zvočnih

predsednika partije Dangeja in ga skušali kompromitirati, odstraniti in prevzeti v svoje roke največje partijske funkcije. Ta po nesreči je pripeljal do tega, da so izključili dogmatično skupino iz izvršnega komiteja, nato pa do sidentske akcije tretjine nacionalnega sveta, o kateri pričakujejo, da bi se lahko končala z ustanovitvijo nove partije.

Vsi ti dogodki odsejajo zelo zaupljivo položaj, ki je nastal sprito delovanja pustolovskih elementov v KP Indije. Sirko, objektivno podlaga za to in takšno delovanje so ustvarile očitno akcije vodstva KP Kitajske, da bi za svojo politiko pridobila druge partije ali njihove dele, pri čemer prav nič ne upošteva resničnih koristi te partije in tudi ne delavskega gibanja kot celote. Ta prizadevanja niso povzročila na neuspeh, zlasti ne v državah z zapletenimi problemi ekonomskega in družbenega razvoja, s katerimi se seveda ubadajo tudi komunistične partije. V tem smislu je treba tudi razkol v vrstah KP Indije, ki se zdi, da je zdaj že neogibna, razumeti predvsem kot udarec progresivnim silam Indije in kot novo potrditev, kako izredno škodljiva je razbijaška dejavnost kitajskega vodstva.

Z. M. (Komunisti)

Revizija procesa proti Grimauju

MADRID, 17. — Amandino Rodriguez Armada, odvetnik španskega komunističnega voditelja Juliana Grimauja, ki je bil obsojen na smrt ter umorjen v Madridu leto dni tega, je včeraj zvečer izjavil, da bo v kratkem zahteval razveljavitev obsodbe, opirajoč se na dejstvo, da poročevalci vojnega sveta, ki je Grimauja obsodili, ni imeli pravne diplome, kot to predpisuje špansko vojaško sodstvo. Po mnenju odvetnika Armade bi to predstavljalo zadosten razlog za revizijo procesa. V Madridu kroži tudi vest, da je bil maršal Manuel Fernandez Martin, poročevalci vojnega sveta, ki je sodil Grimauja, artilerjan, kar je krivo izjavil, da je v posesti diplome pravne fakultete.

RIM, 17. — Federico Fellini z ženo Giulietto Masina ter z Guindom Albertijem, Sandro Milom in producentom Morisom Ergasom se je vrnil iz ZDA, kjer je prejel »Oscarja« za svoj film »Osem in pol«.

knjige ~ gledališče
glasba ~ slikarstvo

«Pieta» nepokodovana
NEW YORK, 17. — Michelangelo kip »Pieta« so vzeli iz zadnjega ovojja in navzoči so lahko ugotovili normalno stanje po dolgem potovanju čez morje. Časnikarjev ni bilo zraven, ko so kip jemali iz embalaže. Čeprav se od tehnikov nihče ni bal, da bi bila nastopila kakšna poškodba, so za vsak primer vendar mislili, da je boljše, če novinarjev ni zraven. Lahko bi se namreč komu samo zdelo, da je kip kje kaj poškodovan, in že bi šla v svet lažna vest, ki bi povzročila razburjenje.

Letos 10 milijonov za »Nagrada Viareggio«
RIM, 17. — »Nagrada Viareggio« bo letos znašala 10 milijonov lir, in sicer 5 milijonov za prozo ali poezijo in 5 milijonov za esej. To bo jutri popoldne sporeči pisatelji Leonida Ripaci na tiskovni konferenci v knjigarni Einaudi. Obenem bo javil, da letos ne bodo jemali v poštev prvih del. Med tiskovno konferenco za domače in tuje novinarje bo Ripaci objavil tudi imena članov žirije, ki je bila pred kratkim postavljena.

Zanimiva številka »Zdravstvenega vestnika«
Zadnja dvojna številka XXXII letnika (1963) Zdravstvenega vestnika je posvečena stoletnici Slovenskega zdravniškega društva. V številki so objavljeni govorci ob proslavi stoletnice ter zelo zanimivi članki iz zgodovine slovenskega zdravništva (med drugim tudi članek Prispevek zdravniškega stanu k razvoju našega alpinizma).

»Nova obzorja«
V četrti številki letošnjega letnika mariborskih Novih obzorij objavlja pravo Pavle Zidar in Nada Gabrovnik. Pismo je prispeval Dušan Merula, medtem ko je Kajetan Gantar prevzel nekaj Horaciovih pesmi. Jože Pogačnik je zaključil svojo razpravo Lirika Franceta Prešerna, France Fortnerič pa povelizira s Hudalosem v zvezi z njegovim odgovorom na neko kritiko njegovega romana Fortnerič tudi ocenjuje ipso Daneta Zajca Oroka reke, medtem ko

BONN, 17. — »Eidischer Theater« in Karlsruhe bo 17. maja predvajal opero Claudio Monteverdia »Odisejev povratek« v novi predelavi Luigi Dallapiccola.

Smrt poslanca KPI
VICENZA, 17. — Ko je poslanec Francesco Ferrari (KPI) v občinskem svetu že pol ur govoril, mu je nenadoma postalo slabo in se je onesvestil. Takoj so ga prepeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu umrl. Imel je 40 let in je bil profesor. Med vojno je bil partizan. Bil je poslanec že v prejšnji legislaturi in član parlamentarne komisije za poljedelstvo.

Zborovanje seizmologov na sedežu UNESCO

PARIZ, 17. — V dnevi od 21. do 30. aprila se bodo na sedežu UNESCO v Parizu zbrali najvidnejši seizmologi sveta, da bi si spregledali nekateri svetovni program akcije, s pomočjo katerega naj bi se izpopolnilo človeško znanje v pogledu potresov, kakor tudi, da bi se določila učinkovitost sredstva proti njihovim uničevalnim posledicam.

Tako je rečeno v nekem sporočilu UNESCO, ki obenem pojasnjuje, da bo na tej meddržavni konferenci prisostvovalo kakih 100 delegatov iz 30 različnih dežel. Seizmologi bodo ob tej priliki tudi proučili podatke nekaterih anket, ki jih je UNESCO organizirala na nekaterih najnevarnejših potresnih področjih sveta. Dnevni red konferenca — ki se bo še prav posebej ukvarjala s potresnimi katastrofami na Aljaski, v Skopju in Agadirju — bo dokaj obsežen. Vseboval bo naslednje najvažnejše točke: seizmološka opazovanja, primerjanje seizmoloških podatkov, meritve premikanja tal pod vplivom močnih potresnih sunkov, potresne karte, predpise glede stavb in stanovanj na potresnih področjih, previdenja sredstva, proučevanje potresov na licu mesta.

»Orient Express«
podaljšan do Budimpešte

FRANKFURT, 17. — Znan »Orient Express«, ki že tri leta vozi samo na progi Pariz-Dunaj, bo od 31. maja dalje na prošnjo madžarskih državnih železnice ponovno začel voziti tudi med Parizom in Budimpešto. Tako so izjavili predstavniki nemških državnih železnice. V zadnjih letih se je število potnikov, ki potujejo na Madžarsko, znatno povečalo, da so madžarske železnice zalezele na zadnji mednarodni konferenci za železniške urnike, ki je bila v Soti, bili primorani zaprositi, naj »Orient Express« spet vozi tudi do Budimpešte.

Tri osebe zastrupljene

ORIA (Brindisi), 17. — Tri osebe — dva ženska in njih svaki — so umrle zaradi zastrupljanja. Jedle so opoldne solato, ki je bila namesto z oljem po pomoti polita z nekim protiparazitskim sredstvom, ki je zelo podoben olju. Te osebe so imele čez 30 let, medtem ko je v bolnišnici še neke 15-letni deček. Ta je delal na sosednjem posestvu in onl trije so ga povabili, naj z njimi obidejo Fant se solate samo dotaknil; vendar pa je tudi njegovo stanje resno.

Upor kaznjencev

SANTIAGO (Chile), 17. — Včeraj zvečer se je 80 od 120 zapornikov kaznilnice v kraju Iquique uprlo, pri čemer so ugrabili tri agente in nekega podčastnika, ki jih drže kot talce. Uporniki so postavili zahtevo, da se takoj odstavi ravnatelj kaznilnice Juan Poblitto, ki je — kot zatrjujejo kaznjenci — resno zlorabljal svoj položaj, med drugim tudi, da je kaznjencem odvel predpisani nedeljni počitek.

S PROCESA V FRANKFURTU

Lačni, veliki esesovski psi so v Auschwitzu trgali jetnike

Vedno hujše obtožbe proti Bogerju - Fotografije o mučenju, ki so jih posneli sami esesovci

FRANKFURT, 17. — Na razpravi o Auschwitzu se še naprej razgrinja vrsta grozodejstev. Neki bivši interniranec je povedal, da so na skupine novih internirancev spuščali lakotne pse, ki so bili ob esesovcih posebej izveščani, in to brez, ko so interniranci prispeli v taborišče. Psi so mnoge raztrgali pred očmi ostalih, kar naj bi se opozorilo, kaj jih čaka, če bi se kdaj prislo na misel, da bi se uprli.

»Esesovci so menili, da predstavlja to odlično zastraševalno metodo za nove internirance, kateri so bili sicer, da se seznanijo s tem, kar jih čaka,« je rekel Henrik Wysockynski.

Ta priča, podjaki ekonomist iz kraja Zdunska Wola, je pripovedoval, da je jetnik, brž ko so prišli v taborišče Auschwitz, sprejela skupina esesovcev, ki so zadrževali na konopce privezane, v dolgem trenutku so jih naščuvali proti internirancem. Jetnik, ki ga je tak pes napadel, je takoj padel po tleh; pes ga je v nekaj minutah dobesedno raztrgal. Ko so se esesovci dovolj nabaževali, so pse spet poklicali k sebi. Po takem pokolu jetnikov, so ostali vedeli, kakšna usoda jih čaka v taborišču Auschwitz.

Wysockynski, ki je bil 1. 1943 kot partizan interniran v Auschwitzu in je eden od redkih, ki mu je v taborišču uspelo pobegniti, je tudi povedal, da je videl, kako je obtoženec Wilhelm Boger, eden od najkrvoločnejših psov taborišča, avgusta 1. 1944 vodil obsežna štirih ruskih vojnih ujetnikov.

Boger je bil ves iz sebe od jeze, je pripovedoval priča »ker so omenjeni štirje poskušali pobegniti. Pristili je vse jetnike, da so se zbrali v taborišču, da bi prišli na najkrvoločnejši psov taborišča, avgusta 1. 1944 vodil obsežna štirih ruskih vojnih ujetnikov.

Boger je bil ves iz sebe od jeze, je pripovedoval priča »ker so omenjeni štirje poskušali pobegniti. Pristili je vse jetnike, da so se zbrali v taborišču, da bi prišli na najkrvoločnejši psov taborišča, avgusta 1. 1944 vodil obsežna štirih ruskih vojnih ujetnikov.

Boger je bil ves iz sebe od jeze, je pripovedoval priča »ker so omenjeni štirje poskušali pobegniti. Pristili je vse jetnike, da so se zbrali v taborišču, da bi prišli na najkrvoločnejši psov taborišča, avgusta 1. 1944 vodil obsežna štirih ruskih vojnih ujetnikov.

Boger je bil ves iz sebe od jeze, je pripovedoval priča »ker so omenjeni štirje poskušali pobegniti. Pristili je vse jetnike, da so se zbrali v taborišču, da bi prišli na najkrvoločnejši psov taborišča, avgusta 1. 1944 vodil obsežna štirih ruskih vojnih ujetnikov.

Boger je bil ves iz sebe od jeze, je pripovedoval priča »ker so omenjeni štirje poskušali pobegniti. Pristili je vse jetnike, da so se zbrali v taborišču, da bi prišli na najkrvoločnejši psov taborišča, avgusta 1. 1944 vodil obsežna štirih ruskih vojnih ujetnikov.

WILHELM BOGER

eden izmed obtožencev na procesu v Frankfurtu, ki se je po svoji okrotnosti posebno odlikoval. Človek težko verjame, da se za tem obrazom skriva najbolj grozna pošast in zverina

dočakalo konec vojne in osvoboditev.«

Predsednik (proti Bogerju): »Ali imate k pričevanju kaj pripomniti?«

Boger (vstane ježno): »Ne, popolnoma nič.« Zatem pa ponovno plane na noge: »Gospod predsednik, premislil sem se, nekaj bi hotel povedati v zvezi s štirimi sojetniki, vojnimi ujetniki. Res je, da sem primer »obdelal« jaz, vendar nisem osebno prisostvoval eksekuciji. Ko so bili obsojeni, sem opravljal službo paznika. Res je, da sem se z enim od Rusov zapletel v pretep, toda šele, potem, ko me je ta skušal napasti. Moral sem se braniti.«

Pri tej besedah je občinstvo v dvorani bruhnilo v posmehljivi krehot. Nekaj jih je zaklicalo: »Oh, ubožčeka!«

Boger (obračun proti občinstvu):

Razkol v komunistični partiji Indije

Konec preteklega tedna je izvršni komitej komunistične partije Indije izključil iz partije 7 svojih članov, ker so začeli s frakcijsko dejavnostjo in s frakcijskim stališčem v važnih političnih vprašanjih ustanovljati svojo posebno skupino v vodstvu partije. Neposredno zatem se je na sestanku nacionalnega sveta KP Indije, ki je potrdil sklep izvršnega komiteja, tretjina članov nacionalnega sveta (centralni komitej) desolidarizirala s sklepi večine in se deklarativno pridružila izključnim dogmatikom. To se ni formalno razkol v KP, ker se za zdaj disidentska skupina ni razglasila za novo stranko, kar pa bi bilo »kot se zdi, pričakovano v bližnji prihodnosti, toda praktično se lahko govorimo o razkolu. Vsekakor je položaj kvalitativno različen in nov glede na prejšnje stanje v odnosih med dvema idejno in politično danes že zelo oddaljenima tendencama v komunistični partiji Indije.

Če hočemo razumeti tak razvoj dogodkov, moramo vedeti, da so nekateri mednarodni dogodki, zlasti pa spopadi na kitajsko-indijski meji, močno vplivali na spremembo političnih koncepcij KP Indije in prevračanje znotraj njenih vrst. Določitev stališča do kitajsko-indijskega spopada kot bistvenega narodnega vprašanja Indije, nato pa tudi do akcij in stališč vod-

stva KP Kitajske — je pripeljalo do vedno jasneje polarizacije sil v KP Indiji na struju, ki je zavzemala gledalce, da mora partija gledati predvsem na interese indijskega ljudstva, in na dogmatiko, ki se je eksponirala kot zagovornik koncepcij in interesov kitajskega vodstva.

RAZMERE NA DALJNEM VZHODU NE OBETAJO NIČ DOBREGA

Nova vloga in naloge SEATO ter vojna v Južnem Vietnamu

Stališča ministrov v Manili - Sajgonski predstavnik zahteva intervencijo SEATO v južnovietnamski vojni - Pripovedka o rožnem grmu

Po ministrskem sestanku v Manili je daljnovidni pakt SEATO dobil nove nevarne dimenzije. V bodoče bo SEATO še bolj ameriški kot azijski, kot bo tudi njegova vsebina še manj so- brambnena in tembolj napadalna. Značaja Pakta, ki po mnenju nekega britanskega komentatorja predstavlja v bistvu ameriško grupacijo, katere namen naj bi bil politično opravičiti ameriške vojne načrte v jugovzhodni Aziji, temu paktu, kot rečeno, se zdaj - brez pristanika Francije - neposredno pridružila še en nov član: Južni Vietnam.

Politični preroki so, kot zatrjujejo danes, takšen nevaren in zasrkbljujoč razvoji pričakovali, tembolj, ker je bila znana ameriška politika pretežitve na neuspehu na tem področju. Pričakovali so ga nadalje tudi zaradi tega, ker predstavlja jugovzhodna Azija nedvomno najkvalitatnejši primer recidive preteklosti in hladne vojne. Se zlasti pa so ga pričakovali, ker so iz Južnega Vietnamu prihajale vesti o nekaterih novih načrtih v zvezi z borbo proti gverilcem Vietkong. Stari, odvrženi koncept ustanavljanja estrateških vasij je dobil novo ime, obenem pa tudi novo, nevarnejšo vsebino: zdaj se imenuje spacificacija. Se razume, z vojaškimi sredstvi.

Načrt naj bi se izvedel ločeno po posameznih pokrajinah. Od skupnih 44, jih je 21 proglašena za "kritične", a od teh 14 označenih za "ekstremno kritične". In prav tu bi se, ob aktivni udeležbi ameriških inštruktorskih in vojaških ter polovojarskih sil južnovietnamskega režima, morala začeti omejena spacificacija. Nekaj dni potem, ko je v deželi bil objavljen ta načrt, pa se je izven dežele začel drugi del akcije: režim v Sajgonu je obtožil pakt SEATO, da se spreminja v "kapitularni tigar", ker se "omejuje samo na onemogočanje odkritega napada".

Po mnenju Sajгона, in verjetno ne samo po njegovem mnenju, bi pakt SEATO moral poseči tudi v notranje spopade, kakršni je oni v Južnem Vietnamu. "Južni Vietnam" je bilo rečeno v nekaterih komentarjih, obo morda zahteval pomoč od SEATO. Prvič v desetletni zgodovini pakta, se je zasedanja njegovih ministrov udeležil - čeprav samo formalno kot opazovalec - tudi delegat iz Sajгона. V Manili je izjavil: "Moja vlada je mnenja, da bi ji SEATO moral pomagati."

"Ta izjava" je bilo rečeno v komentarjih, enopodoben morebitni pokus, da se vojna v Vietnamu spremeni v operacijo SEATO.

Posebno so na tem vztrajale ZDA. Obstajalo je mnenje, da bi se na tak način izpodbile vse obtožbe, češ da je Južni Vietnam prizoristične vojne, ki se vodi v prid interesov ZDA. Južnovietnamski delegat je v Manili nadalje predložil tudi memorandum, v katerem se obseva francoski načrt neutralizacije jugovzhodne Azije. Omenjeni sajgonski dokument poziva ena borbo proti komunističnemu napadu. A prisotni ministri so reagirali različno. Američan Rusk je v Manili izrazil svoje priznanje. Francoski Couve de Murville je pozival na to, da se obveljavo mite in sprizna stvarnost.

V okviru filipinskega predstavnika Macapagal so nekateri udeleženci celo odkrili edoloten ton neutralnosti. Britanec, lord Carrington, je bil po angleško rezerviran. Predstavniki Tajske je odkrito podpiral ZDA. Ameriški delegat je, ko, kljub odporu Francozov in zadržanosti Pakistana, ostal trdovratni. Končno je bilo v zaključnem poročilu rečeno, da je SEATO odgovoren za usodo Južnega Vietnamu. To ni nič novega, saj je bilo že pred nekaj leti poudarjeno, da je SEATO nekakšen edinec za vso jugovzhodno Azijo. Toda to je danes - bolj kot kdajkoli - še

prav posebno nevarno. Ali se bo zdaj SEATO na tak ali drugačen način tudi neposredno pridružil ameriški vojni v Južnem Vietnamu? Zeli morda s tem preprečiti nov vojaški udar v Sajgonu, o čemer se spritjo reorganizacije predsednika Kan po sebi preživeli, morajo to zdaj za svoj obstoj poiskati ali neko novo opravilo, oziroma vsebino, ali pa tudi sami kodmetis. V pogledu SEATO so ZDA našle takšno opravilo - Južni Vietnam. Toda našle so ga bolj zase kot pa za Južni Vietnam.

Sami razvoj zelo spominja na pripovedko, ki so nekateri nekdaj staknili v zvezi z razmislijem, ali vojaški pakti - tudi atlantski - v današnjem obdobju razvite jedrske vojaške tehnike in obstoječih mednarodnih odnosov ter koeksistence nasploh postajajo irelevantni. Pripovedka pravi, kako je nekoč Katari na Velika v svojem vrtu vsadila redek rožni grm, zraven pa postavila vojaka, da bi ga varoval. Sto let kasneje sta bila tako carica kot rožni grm mrtva, vojak pa je še vedno stal na straži ob travniku, ki je bil ves prerasel s plevelom. Ali se ne zdi to kot aluzija na sodobne vojaške pakete?

Svet se je vsekakor spremenil. Pakti so ostali. Paradoks postane temvečji in temvečji tudi nevarnost, če pa jim diplomati danes ustvarjajo tudi nekakšne nove dimenzije. V tem pogledu zasedanja v Manili za gotovo na svetovno javnost ni vplivalo najbolj hkrati in v pomirjevalno.

... in, končno, so v Spaniji tudi kardinali, ki kot vedno doslej, brez pomišljanja, podpirajo Franco (Španski republikanec-begunec Eusebio Simorra v svojem članku "Komu zvone zvonovisa") Na silni kardinal Pla v Daniel za diktatorjem Francom

... in, končno, so v Spaniji tudi kardinali, ki kot vedno doslej, brez pomišljanja, podpirajo Franco (Španski republikanec-begunec Eusebio Simorra v svojem članku "Komu zvone zvonovisa") Na silni kardinal Pla v Daniel za diktatorjem Francom

Mnenje angleškega strokovnjaka

Preveliko udobje človeka ubije

Če hoče ostati zdrav - pravi Evans - prodaj avtomobil!

V Londonu so se pred dnevi sestali na kongresu zdravniki in industrijski voditelji, da bi se pomenili o boleznih avtomobilistov. Očitno, predavanje je imel sloviti kardiolog William Evans, ki je prikazal nekaj zelo zanimivih ugotovitev. Predvsem je napadel preveč udobno življenje tako imenovanih boljših krogov, hkrati pa tudi lagodno življenje dela manj premožnih ljudi, ki jih je potegnil za seboj nov način življenja, ki pušča za seboj tudi neprijetne posledice.

«Se hočete počutiti prav? - je vprašal dr. Evans industrijske voditelje in zdravnike, ki so ga poslušali - Recept je sledeč: prodajte avtomobil ali ga držite le za najnujnejše potrebe. Začnite spet hoditi ali se voziti s kolesom. Kupite si psa in ga vodite na sprehod ter mu bodite hvaležni, če vas vleče na vse pretege, ko ga imate na veržici. Odslovite vrtnarja in njegovo delo opravljajte sami. Naučite se jahanja in če igrate golf, prinesite si orodje samega».

Po Evansovem mnenju ugotavlja znanost novo bolezen, tako imenovano aneuriparbo organizma. Ta prizadene tako umsko kot fizične sposobnosti, le da so trenutno fizične posledice mnogo hujše kot umske. «Neuparbo organizma - zatrjuje Evans - se začneja že v otroških letih. Naši otroci ne hodijo več v šolo pes, pač pa jih vozijo starši z avtomobilom, ali pa se vozijo v šolo z avtobusi, a podzemeljsko železnico ali kakor koli. Nikakor pa ne hodijo pes. Že v najnežnejših letih začnejo njihove noge postajati šibke. Nekoč so vse popoldneve tekali, se igrali. Če niso mogli druge, tudi po pločnikih. Sedaj se vrnejo iz šole in v zleknajo pred televiziji sprejemniki. Mišice izgube svojo silo, pljuča, ki ne delujejo na svežem zraku, izgube svojo elastičnost.

Isti fizični atrofija podležejo tudi odrasli dvajsetega stoletja. «Kakšno je njihovo življenje - se sprašuje Evans, ki nadaljuje: «Oglejte si ga za trenutek: Vse dneve prebijejo ali za pisarno mi-zo ali za volanom. Če gredo za week-end ali za počitnice na morje, ne gredo tja zato, da bi plačili in se razgibali, pač pa da bi legli v ležalni stol in tu dremljali. Če se potrudijo v čoln, je to gotovo motorni čoln, ne pa jadralnica ali pa čoln na vesla. Drugo, avtomobilsko kolo je najprej zamenjali motorno kolo, nato pa avtomobil. Namesto da bi stopnjev naprili pes, se uporablja dvigalo. In kdor ima avto, se zdi, da je paraličan, ki se ne more gibati. Osvaja orodja kot motika, srp itd. ...»

Ko sem bil še deček - je rekel Evans - je bilo v hiši eno samo zdravilo: služilo je proti kašlju v zimskih mesecih. Če danes stopim v kapalnico svojih pacientov, da si umijem roke, najdem v njih omarice, natripane z najrazličnejšimi zdravili. So to že prave lekarne: pomirjevalna sredstva, polvilajoča sredstva, uspalna sredstva, stimulansi itd. Ko pače mrak komaj dorasajoč človek, pa naj gre za mladenčca ali dekle, vzame ali morda uspalno sredstvo, če gre v posteljo, ali polvilajoče sredstvo, če gre na ples.

Dr. Evans je zanimal učinkovitost mnogih preparatov in dodal, da se je zaupanje v posamezna zdravila spremenilo v vero. «V svojem dolgem poklicu - je rekel - sem imel priložnost spoznati, da je najmanj 60 zdravil, katerim se je pripisovalo moč znižanja krvnega pritiska. In nobeno od teh zdravil ni bilo resnično učinkovito. Bolj preprosta terapija in

ŠE ENA VEST O SREDSTVU, KI ČLOVEKA POMLADI - TOKRAT IZ SZ

«Odkar sem začel jemati NRV, se je moja umska in telesna moč dvignila»

Upravičena previdnost strokovnjakov, ki pa ne izključujejo možnosti, da bi se tudi pri človeku pokazali učinki, ki jih opažajo na živalih

Pred nedavnim je v Rimu na žuden način umrla nemška turistka Christina Wanninger. Njena smrt je dala motiv za film, v katerem bo nesrečno nemško dekle igrala spet Nemka, mlada Ingrid Schoeller. Film bo režiral Vittorio Sala

Kolikokrat smo že zasledili in zabeležili vest o kakem novem pomlajevalnem sredstvu. K besedi so se oglašali razni šumarski alki mistiki, pa tudi znanstveniki. Pred nekaj leti je dvignila veliko prahu neka romunska zdravnica, ki je pomlajevala celo stoletne starčke. Čeprav je o slednjem primeru veliko pisal tudi strogo kvalificiran tisk in so fotografije pomlajenih starčkov obšle svet, je pomlajevalna klinika v Bukarešti šla kmalu v pozabo, problem, star problem, ki je željo človeka po daljšem mladostnem življenju spravil celo v slovstvo, pa je ostal in bo po vsej verjetnosti ostal še dolgo in še dol go mučil človeka. Priroda ima pač svoje zakone, ki se dajo nekoliko popraviti, recimo izboljšati, ki pa ostajajo na neki način nepremagljivi. Zato povzemamo tudi vest, ki tokrat prihaja iz Moskve, z vsa ustrezno rezervno. Beležimo jo pač kot zanimivost, ki jo utemeljuje vir, od koder jo povzemamo, namreč moskovski list «Literaturnaja gazeta», pa tudi «Izvestia», ki so s tem primerom povezana. «Literaturnaja gazeta» je pred nedavnim pisala:

Morda niste niti slišali za NRV (nastano tostvo večestvo - nafni stimulator rasti), ki ga je odkril azerbejdžanski znanstvenik D. Guseinov? V govorjenem tisku se je mnogo o tem pisalo. Toda nedavno se je odkrilo, da sfera delovanja NRV more biti mnogo širša, kot se je v začetku računalo. Rekli smo smote bitja, ne pa da je. Razlog je previdnost boste razumeli pozneje.

Sedaj najprej prikažimo zgodovino odkritja. Že v letih 1940 je Guseinov pri pridobivanju superfosfata iz amonita in s pomočjo kislin gubronov (odpad-

ki ljudi s svojim žalostnim zunanjim videzom: nobeno zdravilo mu ni pomagalo proti ekemu. Potem ko se je 23 dni vsak dan okopal v raztopini NRV, ni o ekemu ostalo niti sledu, njegova koža na rokah je sedaj podobna koži novorojenčka - rožnata je, gladka, na prstih je izginila prejšnja groba koža, nohti pa so mu začeli rasti...»

«Potem ko sem jemal NRV, se je pri meni umskna in fizična moč dvignila - piše 70-letni zdravnik Z. - Hkrati se je z menoj zgodilo nekaj nenavadnega: občutil sem, da se je moj organizem pomladil. Naj mi uradna medicina oprosti zaradi tako drznih psovskov, toda mi, ki smo jemali NRV in njegovo delovanje občutili na sebi, trdimo, da NRV vsebuje tujdo lastnost pomlajevanja».

Lahko si zamislimo, s kakšnim občutkom je šla v Stavropol komisija, ki so jo sestavljali zdravniki, novinarji ter uslužbenci radija in TV. Da, hkrati, le omenjamo neustrojenosti onih, ki so jo v Bakuju pričakovali.

«Vse, kar so eksperimentatorji pisali, je čista resnica - je že na vratih laboratorija izjavil zdravnik.

In tako se je komisija vrnila. Prinesla je s seboj magnetofonske trakove, fotografije in filmske posnetke, nadalje prve zdravniške analize in, kar je najvažnejše, ti ljudje so na lastne oči videli čudeže».

Skepi znanstvenega sodelavca inštituta za rentgenologijo in radiologijo, azerbejdžanske ZSR, Mazaroskega, so bili, kar je razumljivo, precej oprezni, kajti poskusi niso bili znanstveno postavljeni, tudi če se more predpostavljati, da NRV povzroča stimulacijo določenih organov in sistemov, ni znano, za koliko dolgo bodo ti trajali in ali ne bo čez čas prišlo do še večje oslavitve teh organov in sistema. Razumljivo je, da ima znanstveni pravico podvomiti. Bolniki niso bili pod kontrolo zdravnikov, zdravilo se je jemalo le empirično.

Ko pa so pred vami 70-letni starci, ki zvrzani živahno stopajo, starci, na katerih začne sivi lasje ponovno temneti... Razume se, da je še prezgodaj vršiti poskuse na ljudeh, toda do sedaj eksperimentatorji imajo prav, ko izjavljajo: slavnostni poskusi so šli preko okvira sravnateljve uporabe čudovitega preparata in zadobili že splošno družbeni pomeni.

Tudi ta članek je napisan zato, da bi pritegnil pozornost znanstvenikov in zdravnikov. Morda smo na pragu novega odkritja, morda pa nas bo NRV razočaral, kar se je v zdravstvu večkrat zgodilo.

V zvezi s tem člankom se je uredništvo «Literaturnaja gazeta» obrnilo na direktorja moskovskega geriatrskega oddelka pri inštitutu za gerontologijo in akademije medicinskih znanosti ZSSR Aleksandra Vladimiroviča Kolosova. Ta je med drugim rekel:

Ena osnovnih metod za preprečevanje prezgodnjega staranja je uporaba raznih stimulansov. Sovjetski in tuji gerontologi uporabljajo najrazličnejše vitaminske pripravke in hormone. Razume se, da je gerontologija posebno zainteresirana za pojav učinkovitih in gotovih bioloških stimulansov. Ne maram

delati prezgodnjih zaključkov, toda lahko je povsem verjetno, da NRV vsebuje neke zanimive biostimulanse. Verjetno celo zelo aktivne: NRV se je pokazal kot močan stimulator pri rasti rastlin in živali. V zvezi s tem je vsekakor potrebno proučiti: ga tudi v medicinskih zavodih. Naš zavod je zainteresiran za takšne poskuse in že smo začeli uporabljati NRV pri živalih. V najkrajšem času bodo ejunakia. Ki jih opisuje članek, podrobno pregledani. Povsem verjetno je tudi, da bomo čez čas mogli govoriti tudi o nekih praktičnih rezultatih. Danes pa je težko govoriti, kakšni bodo.

E. TOPOL

Dvoglave ribe

Ribiči, ki že več let love z mrežami losose v angleških rekah Svon in Dorset, so nedolgo tega potegnili iz njih ribe pretegnitve podobne. Bile so nedvomno lososi, toda z dvema glavama. Ulovili so okrog 20.000 takih rib. Dogačete predstavljajo nekaj posebnega v zgodovini ribolova. Ribiči na svetu brskone ne pomnijo kaj takega. In nihče si tega pojave ne zna razložiti. Znano je, da so te snajbolj nenavadne med vsemi nenavadnimi ribami bile umetno razplojene. Toda marsikje na svetu umetno razmnožujejo ribi zarod, vendar se zaradi tega na mesto enoglavih še nikjer niso pojavile dvoglave ribe, in po vrhu je za tako velikem številu.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

G. L. Gatteri v Revoltelli

V okviru tedna muzejev privaja muzej Revoltella razstavo čudovitih s tusem akvareliranih perorish, ki jih je narisal Giuseppe Lorenzo Gatteri v svojem dvajsetem letu. Ta genialni deček pa kot zrel slikar ni dosegel tiste umetniške čistine, ki mu jo je napovedoval tale začetek. Verjetno ga je preozko okolje Trsta, v katerem se je rodil 1929, leta in umrl 1986, utisnilo na slikarja zgodovinskih podob malih mrm. 52 rib predstavlja osebnostno borbo Grčije iz zgodnjega jarmu v letih 1792-1821, kot jo opisuje bivši francoski konzul Pouqueville v svojih knjižkah. A kora neenotno, je, s kakšno resničnostjo je deček Gatteri v njih podal zgodovinsko in zemljepisno okolje, stobe in noše, s kako kritičnim naturalizmom je ponekod orisal obzorniško morje, bitke in pustošenje in nasprotno idealni zanos, ki je navdajal borec za svobodo. Zadrživa popolnost v podajanju kretelj teles, svetlobe in senc in bujna domišljija, a katero je tvoril dramatično zasnoo z nešteti skupinami lju-

di v pravilnem ravnotežju s celoto.

Umetniško navdahnjenje je tako silno v teh brežnih kompozicijah, da bi nekateri prestikne u stenske povečave frek spostile monumentalne učinke.

Gatteri izredni risar pa ni bil na enaki višini v barvenem smislu, kot to kažejo primeri olinatih slik v drugi dvorani. Večdar pa to ni nadaljevanje mladostne tematike v podajanju množice, je bilo gotovo pogojeno, v času in okolju, v katerem je slikar živel in katerega vpliv je bil močnejši od njegove umetniške osebnosti. Vzrok, da se kriči, tudi niso dale posebnosti, ki bi Gatterijevo slikanje, je v tem, da niso še opazili, kako je ravno prevelika zgodovinska zasnoo mozaična zgajena s posameznimi skupinami v celoto (ta sila obira, ki zmanjšuje vrednost njegovih del. Vendar s današnjo tehniko povečave bi se dalo to vrednost primerno povečati, ako bi oz ene slike izluščili več rezov o slike z močnejšim učinkom.

MILKO BAMBIC

boste vseh izkoristili. Nova priključitva bodi razširila vašo družbo.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Napetost med poslovnimi tovariši, ki lo skušate ublažiti. Ne spuščajte se v tesneje stike z neznanci.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Reševati boste morali težje zadeve birokratskega značaja. Preveč ste trmasti pri svojih stališčih.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Bolj diskretno izvajajte svoje zamisli, ker boste sicer naleteli na odpor Neutemeljeno ljubosumje.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Nepričakovana sprememba v programu. Razhajanje z zvestobni prijatelji, predvsem drage osebe.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Skušajte svoje interese uskladiti z močnejšimi poslovnimi kolegi. V čustvenih zadevah boste doživeli izredno zadovoljenja.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Nepredvideni finančni uspehi. Tudi v čustvenih zadevah boste doživeli izredno zadovoljenja.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Pripravite se na to, da se v družini nanetost.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Nove potrebe vas bodo močno pritegnile. Vendar bodite pozorni, vaš sklep bo odvisen od osebe, ki jo imate radi.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Dinami-

16 let je državljani L. str.

Radio Trst

SOBOTA, 18. APRILA 1964

Radio Trst A

7.00 Koledar: 7.30 Jutranja glasba: 11.30 Slov. pesmi: 11.45 Ital. akvareli: 12.15 Podobe iz narave: 12.30 Za vsakogar nekaj: 13.30 Glasba po željah: 14.00 Pesmi za duete: 15.00 «Volana» odaja za avtomobiliste: 15.30 «Marika» v mestu Kotlaku, komedija: 16.45 Mali koncert: 17.20 Vatikanski koncert: 17.30 Glasbeni kaledoskop: 18.00 Iz slovn. književnosti: 18.15 Umetnost in prireditve: 18.30 Jazz: 19.00 Julia De Palma in Jimmy Fontana: 19.15 Držinski obzoki: 19.30 Harmonija zvokev: 20.00 Sportna tribuna: 20.30 Teden v Italiji: 20.45 Slovenski ožet: 21.00 Za smeh in dobro: 21.30 22.30 Siml. glasba.

Trst

12.00 Plošče: 12.25 Tretja stran: 12.55 Eno uro v diskoteki: 14.15 Istrske pesmi: 14.25 Franco Pusi in n-egov orkester: 14.40 Dan tejev «Raj».

Koper

6.15 Jutranja glasba: 7.00 Prenos RL: 7.15 Glasba za dobro jutro: 12.00 in 12.50 Glasba po željah: 13.40 Ritmi: 14.00 Popevke: 14.30 Kulturni zapiski: 14.40 Polje: 15.30 Zabavna glasba: 16.15 Pevci: 16.30 Dogodki in odmevi: 16.45 Album klasikov: 17.00 Izbrali ste: 17.40 Jazz: 18.00 Prenos RL: 19.00 Poje Franciose Hardy: 19.35 Prenos RL: 22.15 Plesna glasba.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih: 8.30 Nas jutranji podzav: 9.00 Strani iz albuma: 9.20 Popevke: 10.00 Opera antologija: 10.00 Sola: 11.00 Sprehod skozi čas: 11.15 Ital. pesmi: 11.30 Komorna odaja: 13.25 Večni motivi: 14.35 Vreme na ital. morjih: 15.15 Likovne umetnosti: 15.35 Jutrlnji spork: 15.50 Odjava za bolnike: 16.30 Opera glasba: 17.05 Izbranje loterije: 17.30 Koncert za mladi: 20.25 M. S. Codecasa: «La garava»: 21.10 Ital. pesmi: 22.00 Zgodovina Italije 1915-1943.

Il. program

8.00 Jutranja glasba: 8.40 Wilma de Angelis: 9.00 Ital. pesni gram: 9.15 Ritmi: 10.35 Nove ital. pesmi: 11.00 Vesela glasba: 12.00 Orkestri: 14.00 Pevci: 14.45 Glasbeni kotiček: 15.15 Najnovejša plošče: 15.35 Koncert: 16.00 Rapodija: 16.35 Pregled prireditve: 17.35 Izbranje loterije: 18.35 Vaki izbranci: 19.50 Antologija pesmi in poezije: 20.35 Wagnerjeva opera «Tristan in Izolda».

III. program

18.30 Sodobna zgodovina: 19.30 Preli smo: 19.30 Koncert: 20.30 Revjski program: 20.40 Maliprejevanje in Martinove skladbe: 21.20 Anglijski pesniki: 21.30 Koncert.

Slovenija

8.05 Vedre melodije: 8.55 Radjska sola: 9.25 «Mladina poje»:

Učinkovito sredstvo proti influenci

Učinkovito sredstvo proti influenci

NEW YORK, 17. - Odkritje nekega preparata, profilaktična sredstva, ki ga je pripravljal v svojem poročilu dr. Herbert Wendel na kongresu federacije ameriških družb za eksperimentalno biologijo, toda tudi v drugih dopolnilnih poročilih je bilo govora o njem.

Glavno poročilo govori o uspešnih poskusih, ki so jih z novim zdravilom izvedli med neko epidemijo azijske influence za približno 500 kaznjencev v nekem zaporu v Filadelfiji. Novo zdravilo so jansko leto dali polovici kaznjencev, ostala polovica pa je iz psiholoških razlogov dobila neko drugo enervatino in neaktivno sredstvo, seveda namesto novega zdravila. Med tisto polovico kaznjencev, ki so dobili to zdravilo, je bilo kar štirikrat več primerov influence kot med onimi, ki so dobili novo sredstvo. Po tem uspehu so napravili še drugi poskus in sicer na ljudeh, ki so imeli v preteklosti influence iz letila Viena ko je bil prvi poskus preventivnega zdravljenja. Bil drugi poskus kurativnega zdravljenja in v tem primeru se je izkazalo, da novo zdravilo sicer ne vsebuje učinka, da pa bo bolezen močno ublaži.

Se en poskus tega zdravila so izvedli znanstveniki univerze v Michiganu in sicer v primeru neke epidemije obpic, ki se je trenutno razširila v New Yorku. Tudi proti tej bolezni je zdravilo dokazalo svojo profilaktično in kurativno moč. Opice morejo tudi pri svojih blagih simptomih imeti zelo hude posledice, če se te bolezni nalezijo ženska v prvih mesecih nosečnosti. Posledice se namreč kažejo v deformiranosti in kongenitalnih napakah novorojenčka.

Če bo dejavnost novega preparata proti influenci in drugim virusnim boleznim potrjena z novimi poskusi, bo to prvič, da bo neko kemično sredstvo pokazalo svojo učinkovitost proti virusnim boleznim.

Se en poskus tega zdravila so izvedli znanstveniki univerze v Michiganu in sicer v primeru neke epidemije obpic, ki se je trenutno razširila v New Yorku. Tudi proti tej bolezni je zdravilo dokazalo svojo profilaktično in kurativno moč. Opice morejo tudi pri svojih blagih simptomih imeti zelo hude posledice, če se te bolezni nalezijo ženska v prvih mesecih nosečnosti. Posledice se namreč kažejo v deformiranosti in kongenitalnih napakah novorojenčka.

Če bo dejavnost novega preparata proti influenci in drugim virusnim boleznim potrjena z novimi poskusi, bo to prvič, da bo neko kemično sredstvo pokazalo svojo učinkovitost proti virusnim boleznim.

Se en poskus tega zdravila so izvedli znanstveniki univerze v Michiganu in sicer v primeru neke epidemije obpic, ki se je trenutno razširila v New Yorku. Tudi proti tej bolezni je zdravilo dokazalo svojo profilaktično in kurativno moč. Opice morejo tudi pri svojih blagih simptomih imeti zelo hude posledice, če se te bolezni nalezijo ženska v prvih mesecih nosečnosti. Posledice se namreč kažejo v deformiranosti in kongenitalnih napakah novorojenčka.

Če bo dejavnost novega preparata proti influenci in drugim virusnim boleznim potrjena z novimi poskusi, bo to prvič, da bo neko kemično sredstvo pokazalo svojo učinkovitost proti virusnim boleznim.

hal. televizija

8.30 Sola: 17.30 Program za najmlajše: 18.30 Nikoli ni prepozno: 19.00 Dnevnik: 19.20 Odjava za delavce: 19.30 Teden dni v parlamentu: 20.15 Sport: 20.30 Dnevnik: 21.00 Glasbena prireditve: 23.10 Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.00 Dnevnik: 21.15 Zvezdniki Hollywooda: 22.05 TV zgodba «Trmasti molk»: 22.55 Sport.

Jug. televizija

18.00 Poročila: 18.05 «Gledališče ob 18.05»: 19.00 TV obzornik: 19.30 Naš teleobjektiv: 19.30 Morski legvan - potopiana reportaža: 19.50 Kaj bo prihodnji teden na sporedu: 20.00 TV dnevnik: 20.30 Propagandna oddaja: 20.45 «Črna brezmejna pesem»: 21.45 «Na svetu»: 22.00 «Hannah» - film: 22.35 Poročila.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ODBOJKARSKO PRVENSTVO B LIGE

Poslovilni dvoboj Bora s Fiammo

Jutri bo moška šestorka Bora odigrala zadnjo tekmo letošnjega italijanskega prvenstva odbojkarke B lige. Po dolgem in utrudljivem ligaskem turnirju so borovci končno le pričakali zadnjo etapo. Ekipa slovenskih odbojkarjev se je v celotnem pr-

venstvu zelo dobro držala in je bila stalno v borbi za boljša mesta. Zaradi tega lahko že sedaj trdimo, da je obstoj ekipe v B ligi, ne glede na jutrišnji izid, že zagotovljen. S tem so slovenski predstavniki dosegli izreden uspeh, saj bodo prihodnje leto edino tržaško moštvo, ki bo prihodnje leto zastopalo naše mesto v drugoligaskem turnirju. Kot je že znano, je izpad tržaških ekip Libertas in CRDA v nižjo skupino že stodoletno gotov.

Jutri se bodo borovci zadnjič spoprijeli s šestorko Fiamme iz Benetk. Prvo tekmo, ki jo je Bor odigral na igrišču jutrišnjih gostov, je moral za las prepušiti tekmečem, ki so potrebovali pet razburljivih setov, da so uporne Tržane dokončno spravili na kolena. Predstavniki Bora imajo sedaj najresnejši namen, da se na domačih tleh in pred lastnimi navijači temeljito odločijo za poraz. Z zmago pa bi se Bor vsidal na zelo častno peto mesto in ni izključeno, da bi mu uspelo zasedeti celo mesto višje v lestvici.

Za borovce bo ta podvig precej težak. Predvidena je namreč skoraj gotova odsotnost Drasica in Viteza, tako da bo jutri Borova ekipa nastopila samo s sedmimi igralci. Tudi forma članov ekipe ni preveč zadovoljiva, vendar smemo pričakovati, da bodo to nadomestili z vno in vztrajnostjo. Upamo, da bodo borovci, pa čeprav v nepopolni postavi, se enkrat pokazali svoje sposobnosti in bojevitosti. Se posebej, ker gre za poslovilno srečanje.

Tekma bo kot običajno v telovadnici šole Morpurgo (Campi Elisi) z začetkom ob 10.30.

S. R.

JUTRI NA IGRIŠČU PONZIANE

PRIMORJE-EDERA zaključna tekma amaterske H skupine

Z nedeljsko odločilno tekmo se bo končno le zaključilo amatersko nogometno prvenstvo H skupine, ki je zaradi nesportnih stališč nekaterih klubov potekalo zelo nerodno. Del nastopajočih ni hotel igrati z enajstoročnega proškega Primorja, ki je zato odigralo prvenstvene tekme samo z barkovljansko Libertas in z Esperio. Ker so vse druge enajstoročnice izgubile s Primorjem p.f., so se Proščani znašli skupno z Edero na vrhu lestvice. Za doletitev zmagovalca in predvsem tistega, ki se bo udeležil finalne faze prvenstva za vstop v višjo kategorijo, bo torej potrebna tekma med Edero in Primorjem. Spodetka je kazalo, da Edera ne bo nastopila, toda na občnem zboru so člani sklenili, da mora igrati s slovensko enajstoročnico. Tekma, ki bo brez dvoma zanimiva in napeta, ker je pač nagrada prevelika, bo jutri ob 15.30 na neutralnem igrišču Ponziane.

Na turnir so spodbili povabili tudi Italijo, a so vabilo zaradi izgredov med finalnim srečanjem za pokal pravok med Santosom in Milanom, preklicali. Namesto Italije so povabili Argentino, ki bo sodelovala na turnirju skupno z Anglijo in Portugalsko.

ZA POKAL NARODOV

Preklicano vabilo nogometni reprezentanci Sovjetske zveze

RIO DE JANEIRO, 17. — Brazilska nogometna zveza je preklicala vabilo reprezentanci Sovjetske zveze, da bi nastopila na mednarodnem turnirju za pokal narodov, ki bo ob 50. obletnici ustanovitve brazilске zveze od 29. maja do 7. junija. Predstavniki nogometne zveze je pripomnil, da so vse tekme s Sovjetsko zvezo odložili zaradi višjih sil na kasneje.

Na turnir so spodbili povabili tudi Italijo, a so vabilo zaradi izgredov med finalnim srečanjem za pokal pravok med Santosom in Milanom, preklicali. Namesto Italije so povabili Argentino, ki bo sodelovala na turnirju skupno z Anglijo in Portugalsko.

AKADEMIKI MED SEBOJ

Jutri v Boljuncu nogometna tekma Suhi proti debeli

Jutri bo v Boljuncu »tradicionalna« nogometna tekma med debeli in suhi akademiki.

PRIPRAVE ZA KVALIFIKACIJSKI TURNIR V ODBOJKI

Drugo mesto ženske ekipe Bora v Ljubljani

V okviru priprav za letošnjo kvalifikacijo za prvo italijansko odbojkarstvo ligo je ženska šestorka SZ Bor preteklo nedeljo nastopila na turnirju na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Njeni nasprotnici so bili stari znanci ekip Ljubljana in Kamnika. Prva je bila na sporedu tekma med Ljubljano in Kamnikom, v kateri so Ljubljancan-

KOSARKA

LIMA, 17. — Nekateri kosarkarje Junje Koreje, ki bodo nastopile na ženskem svetovnem prvenstvu, so se po treningu v Arequipu pritožile nad motnjami, ki so nastopile zaradi izredne nadmorske višine tega mesta. Govori se, da je nek igralec celo padla v nezavest. Arequipa, ki je sedež izločnice skupine, je namreč 2400 m nad morjem. Tudi češkoslovaške igralke so se pritožile zaradi težav med treningom, ki je bil v tako veliki nadmorski višini.

V Arequipu bosta igrali tudi reprezentanti Jugoslavije in Argentine.

Odpovedana tekma Madžarska Italija

Ker je bila nogometna tekma Madžarska-Italija odpovedana, potovalni urad

AURORA

vabi vse prijavitelje za izlet, da se nemudoma zgledajo v uradu v Ul. Cicerone 4, tel. 29248

Namizni tenis za spomladanski pokal

S točko razlike UNI premagal Borove igralce

Vsi nasprotniki klonili B. Košuti

V zadnjem dnevu prvega dela namiznoteniskega tekmovanja za spomladanski pokal, ki ga je priredila Soffitta, je moral Bor kljub odličnemu odporu, prepušiti prsto prvi ekipi UNI, ki si je zagotovila zmago šele v devetem srečanju. Borovcem ni uspelo ponoviti ne- pričakovane pozitivnega rezultata, ki so ga dosegli med tekmovalcem v B ligi. Kljub temu, da je Košuta zabeležil tri zaporedne zmage proti vsem predstavnikom nasprotnih ekip in kljub dobri začetni Tomšičevi igri, niso Borovi igralci uspeli iztrgati pete odločilne zmage. Ta se je izmuznila izpod Tomšičevega loparja, potem ko je vodil z znatno prednostjo v dvoboju z Brumlem.

Prvi je v prvi ekipi nastopil tudi Moro. Ta mladi igralec je pozitivno položil izpit in kljub temu, da ni osvojil niti ene tekme, se je izkazal kot obetajoč atlet in je znal nuditi celo Floram močan odpor. Košuta je zaigral donosno in čeprav ni pokazal vsega svojega znanja, je potrdil, da spada med trenutno najboljšie tržaške igralce, saj je prisilil k predaji oba drugokategorična, na katera so nasprotniki gradili svoje upe do zmage. Tomšič je dobro začel, nato pa položoma popustil. Po dasednjih srečanjih je končna lestvica te skupine naslednja:

TENIS

PALERMO, 17. — Toliko pričakovano polfinalno srečanje mednarodnega teniskega turnirja Sicilije med Italijanom Pietrangeliem in Avstralcem Stollermayerjem se je končalo z zmago domačina s 6:4, 5:7, 6:2. V drugi polfinalni tekmi je brazilski teniški igralec Mandarino premagal po ostri borbi Avstralsca Mulligana 3:6, 6:6, 6:6.

V četrtfinalu moškega dvojla sta predstavila češkoslovaške Hotelek in Koudela premagala italijanski par Olivieri - Gaudenzi 4:6, 6:3, 6:2.

SAJGON, 17. — Po prvem dnevu tekme za Davisov pokal azijske cone z Južnim Vietnamom je Indija v vodstvu s 2:0. Indijski Premjit Lall in Jaideep Mukherja sta premagala vietnamske nasprotnika Luja Hoanga Duca in Vo Van Ba-ya 7:5, 6:4, 6:3 oziroma 7:5, 6:4, 4:6, 4:6, 6:3.

I. P.

Tako jutri moštra na igriščih

- TORINO**
Vieri, Teneggi, Buzzacchera, Puia, Rosato, Ferretti, Albrighti, Ferrini, Hitchens, Peiro, Moschino.
- FIORENTINA**
Albertosi, Marchesi, Castelletti, Guarnacci, Gionfanti, Pirovano, Hamrin, Maschio, Lojcono, Benaglia, Seminario.
- BOLOGNA**
Negri, Furlanis, Pavinato, Tumburus, Janich, Fogli, Perani, Bulgarelli, Nielsen, Haller, Pascutti.
- BARI**
Mezzi, Baccari, Mupo, Bovari, Mognaghi, Buccione, Rossi, Catalano, Gallotti, Fernando, Cicogna.
- MESSINA**
Geotti, Dotli, Stucchi, Benitez, Ghelli, Landri, Derlin, Fascetti, Morelli, Canuti, Morbello.
- JUVENTUS**
Mattrel, Caocci, Sarti, Castano, Berellini I, Sacco, Da Costa, Del Sol, Berellini II (Nene), Sivori (Berellini II), Menichelli.
- ATALANTA**
Cometti, Pesenti, Nodari, Nielsen, Gardoni, Colombo, Domenghini, Mereghetti, Nova.
- MILAN**
Ghezzi, David, Pelagalli, Trapattoni, Maldini, Bacchetta, Mora, Lodetti, Altafini, Sani, Amarildo.
- ROMA**
Cudicini, Fontana (Maltrasti), Ardizoni, Maltrasti (Carpanesi), Lodi, Carpanesi (Frascoli), Leonard, Angelillo, Schuetz (Orlando), De Sisti, Francesconi (Orlando).
- SPAL**
Patremani, Oliveri, Fochesato, Muccini, Cervato, Bozzao, Massini, Massel, Menocci, Micheli, Novelli.
- INTER**
Bugatti (Sarti), Burgnich, Facchetti, Tagnin (Szymanlak), Guarnieri, Plocchi, Petroni (Ciccolo), Mazzola, Milani, Suarez, Corso.
- CATANIA**
Vassorisi (Branduardi), Alberti, Rambaldelli, Turra, Bicchieri, Magi, Danova, Biagini, Fanello, Cinesinho, Battaglia.
- LE VICENZA**
Pin; Volpato, Savolini, De Marchi, Stenti, Tiberti, Vastola (Fontana), Menti, Vincilio, Dell'Angelo, Campana.
- GENOVA**
Da Pozzo; Bagnasco (Fossati), Calvani, Colombo, Bassi, Rivara, Bicieli (Dalmonte), Pantaleoni, Meroni, Baveni, Bean.
- SAMPDORIA**
Sattolo; Vincenzi, Tomasini, Tamborini, Bernasconi, Morini (Garbarini), Salvi, Forante, Wineski, Da Silva, Barison.
- MODENA**
Ferretti (Gaspari), Aguzzoli, Longoni, Balleri, Chirico, Panzani, Conti, Merighi, Brighenti, Tinazzi, Gallo (De Robertis).
- MANTOVA**
Zoff; Morganti, Schneller, Mazzero, Pini, Canclani, Jonsson, Tomeazzi, Volpi, Recagni, Simoni.
- LAZIO**
Cel; Zanetti, Carbuglia; Governato, Pagni, Giacomini (Galli); Mari, Landoni, Rozzoni, Morone, Galli (Giacomini).

BOLOGNA, 17. — Danes se je začelo spomladansko igralno prvenstvo Italije za juniorje in mladince. Na prvenstvu bo nastopilo vsega skupaj 800 igralcev in igralcev. Danes zjutraj so bile izločilne tekme, kasneje pa so dodelili prvih 17 naslovov. V najbolj zanimivih in napetih tekmah so se izkazali Marcellinova na 100 m prsno, Siniscalco na 800 m prost, Consiglio na 100 m hrbtno in Novljeva, ki je 200 m v starih slogih preplaval v odličnem času 2'51".

Jutri se bo prvenstvo nadaljevalo z izločilnimi baterijami, katerim bodo sledile finalne tekme. Nastopilo bo 299 tekmovalcev.

Totocalcio	
Atalanta-Milan	X 2
Bologna-Bari	1
Inter-Catania	1
LR Vicenza-Genoa	1
Mantova-Lazio	1
Messina-Juventus	X 1 2
Roma-Spal	X 1
Sampdoria-Modena	X 1
Torino-Florentina	X
Biellesse-Como	X 1
Del Duca Ascoli-Chieti	1 2 X
L'Aquila-Sambened.	1
Lecce-Reggina	1

TOTIP	
1. — prvi	X X
2. — drugi	1 2
3. — prvi	1
4. — drugi	1
5. — prvi	1 1
6. — drugi	X 2
7. — prvi	1 2 2
8. — drugi	2 X 1
9. — prvi	2
10. — prvi	1 2
11. — drugi	2 1

JOŽA HORVAT: Maček pod šlemom

42.

Povsod okoli mene je tema in zato te prosim, gospod, daj mi oči zverjati, svoje oči ali oči divje mačke, da progrem v to prekleto temo, da vidim tisto, česar zdaj ne morem videti, da razločim prijatelja od sovražnika, da vem, kje me kaj čaka. Predal se nisem, ko me je sovražnik pred dvema dnevnima pozival k sebi, zato moram zdaj paziti. Ves, da nisem velik junak, heroj sem in strahopetec, poprimem, kjer morem, poginem, kjer moram. Prosim te, pomagaj mi, da se znajdem. Obkoljeni smo od vseh strani, tu nekje v temi me čaka sovražnik, tudi to vem, ne vem pa, kje. On me bo opazil prej in to je hudo. Bojle bi bilo, da ga kako odkrijem in ubijem prej kot on mene. Še bolj bi bilo, ko bi bil sovražnik stražar tako utrujen, kakor sem jaz in da ga najdem na vhodu v vas, ko spi na stražarskem mestu. Kako lepo bi bilo to! In ne samo on — da spijo vsi! Vsi! Prides v vas, polno sovražnikov pa nikogar na nogah. Vse leži, kakor če kosek kuga razsaja med perutnino. Mrtvo pijano spijo vojaki po hišah, na cesti, po senikih, ob cerkvi, na križišču, povsod, kamor pogledaš, vse spi. Ti greš od enega do drugega in samo nabiraš, kakor lovec, ko najde zajca na ležišču, brenes ga v zadnjico in se zaderes: — Vstani! — Sredi vasi spita pod lipo dva protiklopna topa, v slivniku pri župnišču spijo stiri težki metali in zraven njih kup min kot trup zagorskih buč. Na križišču pri znamenju spi

težki mitraljez in okoli njega posadka. Kakšen loveški plen, gospod bog! Nabiraš in mečeš na kup, samo to delo imaš. Puške, topove, metale, strojnike, odeje, domobrane, ustaše, legionarje, koturaše, Cerkeze, Nemce — vse! Na kup, le na kup. Vse! Kaj sem rekel — vse? Morda sem malo pretiraval, vsega ravno ne bi bilo treba. Topovi! Kaj bi z njimi? V sestavi divizije imamo petinsedemdeset milimetrskih havbic, to nam zadostuje. Pa še tako ni kdove kakšne koristi od njih, ker ni mamo granat in neprenehoma se bojimo, da teh topov ne izgubimo, da ne padejo v roke sovražniku. Pravzaprav tudi pušk in odev nam ni potreba. Pušk imamo na pretek, a kaj bi nam odeje, zime še ni. Strelivo? To pa! Da bi ga vsaj bilo kar največ, ker partizan ni nič bolj potrebno kakor strelivo, z njim smo pri kraju. V teh dveh letih, odkar se vojskujem, se mi še nikdar ni izpolnilo, kar sem tako želel — da bi kdaj imel strelivo, kolikor bi hotel, da bi jih imel polne nabojnice, da bi jih imel polne žepa, da bi jih bila polna torbica, polna nedra, da se jih najem, da nikoli več ne bom lačen teh prekleth streliv, ki jih nikoli ni dovolj. Nikoli! Partizan brez streliv — milinar brez žita, raca brez vode, krčmar brez vina. Biti brez streliv je strašna bolezen, zaradi katere partizane neprenehoma srbi koža in so v borbi nemirni in zlovoljni. Seveda, priznam, nimamo streliv in to je zelo hudo. Zdj vidis, gospod bog, kako žalostno je biti partizan. Nihče ti ne pomaga, nihče! Razen domobranov in nekaj malega Italijanov, nihče! Polovica sveta, ki se vojskuje, je proti nam, ker smo partizani druga polovica zopet ni za nas zato, ker smo — partizani! Bog visoko, Rdeča armada daleč! Tako je to, kakor da se mi ne borimo proti fašistom pač pa, kaj vem proti komu, proti medvedom? Bori se proti okupatorju, Nemcem, Italijanom, Madžarom, Avstrijcem, Rumunom, Bolgarom, bori se proti njihovim hišcem, bori se proti izdajalski buržoaziji, bori se na stoosmedesetih frontah, krvavi kot pet, ki ga v zasedi pričaka logar, bori se na življenje in smrt, od svojih

zaveznikov pa gotovo nimaš prav nobene koristi: ta spodkopuje temelje te naše uboge partizanske hišice — svobodice, oni prav to hišo podpira — zgoraj! Na komisar pravi in zmeraj ponavlja, da bo pravica zmaga... Da bo pravica zmaga, vem tudi jaz, vem pa tudi, če koga v tej temi zadene krogla, bo zadela gotovo mene. To čutim kakor žaba dež. Ne vem, ali se je Martinu zopet sanjalo o mojem krivem nosu, a ves sem kot na trnju, čutim in vem, nočoj bo se treskalo! V prvi hiši, do katere pridemo, bom vzel vodica, pa če bi bil mrtvec. Tako ne morem. Sicer bom peljal divizijo naravnost v sovražno oporišče! To bi bilo šele lepo! Če nočoj padem in vse se zdi, da bo tako — povem tebi, gospod bog, svojo poslednjo željo: prosim te, razsvetli pamet našemu komandantu bataljona, da naloži Sirači Lazu, komandirju prve čete, naj mi on, samo on, izkoplje jamo in naj jo izkoplje z nožem; s tistim majavim zagorskim nožičkom, s kakršnim otroci režejo vrbove veje in delajo piščalke. Naj mi torej on izkoplje grob in sicer takrat, ko bo zemlja trda, kamnita, ne pa gnila in združasta, kakor je nočoj, naj se zmuči in prepoti ob mojem pokopu, da mu tako vsaj mrtve zagodem in vrnem, česar mu za življenja nisem mogel vrniti. Mrzi me! Žalostno in boleče je, a je tako! Mrzi me moj lastni komandir čete, a mrzi me zato, ker sem Kapara, ker sem Ilija Kapara, partizanski maček, ljubljene brigade... Zavist, tisti prekleth trup, ki zastruplja toliko ljudi, zastruplja tudi njega. Mar sem jaz kriv, če me komandant, ne da bi vprašal komandirja čete, kliče k sebi in mi daje najbolj odgovorne naloge? Sem mar jaz odgovoren za ravnanje svojih predstojnikov? Sirača Lazo zatrdno želi, naj bi me čimprej zadela krogla in odnesel vrag. Kmalu bom do doživel. Nemara še nočoj! Ne morem odnesti žive glave, ne morem. Danes sem ostal živ, morda bom tudi jutri ostal živ, a po jutrišnjem, do konca vojne ne bom mogel. Mora me nekeje pihniti krogla, ostati ne morem. Čudežev ni, vrh hodi k vodi,

dokler se ne razbije, a človeško telo je zelo krhko vrč ob temnem in spolzkem vodnjaku. Zelo krhko, zelo krhko vrč... Z menoj je še slabše. Ne samo da sem vrč, ki ga vsakdo rabi, se igrajo z njim, mečejo me drug drugemu in kaj zdaj? — Maček sem, že, stokrat sem se pri padcu ujel na noge, a nekega dne bom padel na tilnik in vsega bo konec. Pomagal bom z brki, opletel z repom, stresel z ušesi, stegnil tace, zadržel in — se za zmiral umiril... Pa naj! Končali so se boljši od mene, lahko tudi jaz. Samo ne bi rad končal kar zdaj — zaspan, lačen, žejen, prepoten in utrujen. Predvsem želim končati sit. Potem ne bi hotel umreti med jurjem, na begu, pri kakšni paniki, nikjer, kjer se veliko kriči, kjer so živi napetosti, v človeku pa vse drhti in se srce stiska od strahu in razburjenja. Ob smrti bi hotel ležati v kakšni senici s časo dobrega vina v roki in bi počasi pil in sanjari, ko pa bi ostal v časi le zadnji požirek in ko bi odprl usta in zinil, da še tega popijem, naj mi v tem trenutku prileti mina ravno v usta, naj stresa in naj bo vse-mu konec. Naj izginem v hipu, kakor da me nikoli ni bilo. — Kje je Kapara? — bo vprašal komandant brigade — kje je moj stari maček? — bori pa bodo odgovorili kot eden: — Ni ga, padel je. Končal je herojske smrti! — Kako, herojske? — bo dalje vprašal komandant, bori pa bodo odgovorili: — Herojske! V trenutku, ko je odprl usta, da bi vzkliknil: »Živela naša narodnoosvobodilna vojska!« — ravno v tem trenutku ga je zadela mina in ga raznesla na kosce od koščkov! — Komandant bo žalostno povesil glavo, zbral bo brigado, razvrstil bataljone in bo govoril o meni. Rekel bo: — Tovariši, izgubili smo Kaparo, izgubili smo najhrabřejšega strahopetca in najbolj plašljivega heroja naše brigade. Izgubili smo borca, ki je imel dolg, rdeč, kriv nos, a je imel lepo, dobro in plemenito dušo. Fosten je bil Nikler in nikoli ni omadeževal časti narodnega borca, ne v borbi ne v zaledju...

(Nadaljevanje sledi)